

Sjötrafikenheten
Trafik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-0244

Handläggare
Göran Malmsten
08-686 1772

Trafiknämnden
2014-04-29, punkt 14

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Införande av SL- taxa, zon A, i hamntrafiken

Ärendebeskrivning

I ärendet ges förslag till att införa SL- taxa, zon A, i hamntrafiken och i samband med detta även avskaffa försäljningen ombord.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 31 mars 2014

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås, med stöd av och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende Waxholms Ångfartygs AB och AB Storstockholms Lokaltrafik,

dels besluta föreslå landstingsstyrelsen att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att SL-taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014,

att höja landstingsbidraget till trafiknämnden för år 2014 och kommande budgetår med 15 miljoner kronor per år i enlighet med beräknad budgetavvikelse för år 2014 till följd av landstingsfullmäktiges beslut om taxeförändringen,

dels besluta

att avskaffa försäljning ombord i hamntrafiken.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Waxholms Ångfartygs AB ("Waxholmsbolaget") är huvudman för Djurgårdsfärjorna (nedan "hamntrafiken"). Ny trafikleverantör i hamntrafiken från och med den 17 april 2014 är Djurgårdens färjetrafik AB.

Sjötrafikenheter
Trafik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Gällande taxor i hamntrafiken

Idag har Waxholmsbolaget en särskild taxa för enkla resor med Djurgårdsfärjan där en biljett kostar 45 kr till helt pris och 30 kr till reducerat pris. Biljetter köps via SMS, i automat eller i den bemannade terminalen. Även Waxholmsbolagets periodbiljetter gäller i hamntrafiken.

Genom ett avtal med SL gäller därutöver samtliga av SL:s periodbiljetter som färdbevis på Djurgårdslinjen. SL:s reskassa, zonbiljetter eller SMS-biljetter gäller dock inte. Enligt avtal mellan parterna erhåller Waxholmsbolaget 22 kr för varje validering av en SL-periodbiljett i hamntrafiken.

Taxekonstruktionen har under flera år skapat tillämpnings- och gränsdragningsfrågor för Waxholmsbolaget, för trafikleverantörerna och framför allt för våra resenärer. Problemet accelererade efter införandet av reskassan hos SL, vilket gjorde det svårt för resenärerna att förstå varför inte alla typer av biljetter, laddade på SL Access-kortet, är giltiga på Djurgårdsfärjan.

Bakgrunden till att enbart vissa av SL:s färdbevis gäller är svårkommunicerad. Dessutom består en stor del av målgruppen av turister som inte är vana vid varken SL:s eller Waxholmsbolagets trafik, vilket ytterligare försvårar. Grundproblemet är att hamntrafiken idag använder sig av två olika taxsystem vilket är förvirrande för resenären. Följande problem har uppmärksammats:

1. SL:s reskassa gäller inte som betalmedel. Resenär har svårt att förstå varför en typ av biljett på SL Accesskort gäller (periodbiljett) och inte en annan (reskassan).
2. SL:s SMS-biljett gäller inte på Djurgårdsfärjan. Resenär förstår inte varför de måste köpa en separat SMS-biljett från Waxholmsbolaget (detta trots att det är samma telefonnummer man skickar beställningen till).
3. SL:s övriga zon-biljetter gäller inte. Resenär har svårt att förstå grunden till varför vissa SL-biljetter gäller och vissa inte och varför de måste betala för en ny biljett när de redan har en giltig biljett för SL-trafiken.

Den mest kundvänliga lösningen vore att låta SL:s taxa gälla i sin helhet för hamntrafiken. Djurgårdsfärjan skulle ingå i SL:s zon A och SL:s regler och villkor skulle gälla både för biljetten och för resan. På detta vis skulle Djurgårdslinjen infogas i samma koncept som "Sjövägen" och framtida pendelbåtslinjer (de av trafiknämnden beslutade nya pendeltågslinjerna Ulvsunda- Årstadal och Riddarfjärden- Kungsholmstog/Klara Mälarstrand).

Vidare skulle införandet av SL- taxa möjliggöra att "Sjövägen" även kunde nyttja Djurgårdslinjens terminal och brygga, vilket idag inte är möjligt.

Sjötrafikenheter
TrafikTJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31Diarienummer
TN 2014-Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Försäljning och visering

Försäljning av enkla biljetter sker idag via SMS, i Cale-automater, säsongvis över disk i terminalerna på Slussen och vid Allmänna Gränd, och vid behov under lågsäsong genom försäljning ombord. Biljett uppvisas i samband med påstigning, med undantag för de tillfällen då terminalen ej varit bemannad, då matrosen kan sälja en biljett i bärbar försäljningsutrustning. Ombordförsäljningen påverkar dock flödet negativt då det kan leda till en försenad avgång alternativt att matrosen måste sköta försäljningen ombord, efter avgång, vilket medför risk för intäktsbortfall.

I hamntrafiken pågår ett projekt för att bygga om terminalerna och i samband med detta installeras även spärrlinjer för att förflytta dagens viseringsproblematik. Samtliga kunder viseras istället i samband med inpassering vid spärrlinjen vilket underlättar vid ombordstigning. Bedömningen är att eventuellt införande av SL-taxa i hamntrafiken skulle minska behovet av ombordförsäljning då tillgängligheten till biljetter ökar så pass markant att kundpåverkan blir mycket liten.

Vid samtliga bryggor planeras installation av SL Access-automater och bemanningen i terminalerna ses över för att kunna möta ett ökat behov. Vid Skeppsholmen, där det inte finns en terminal, har kunden möjlighet till att köpa biljett i SL Access-automaten eller via SMS.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av SL-taxa innebär lägre intäkter från hamntrafiken av två anledningar, dels på grund av att biljettpriset blir lägre och dels på grund av att många resenärer redan har en giltig biljett från SL-trafiken när de kommer till Djurgårdsfärjan.

Nedan anges SL:s biljettpriser för zon- och reskassebiljetter:

Biljetttyp	Helt pris/reducerat pris
SL Zonbiljett A (ombud, automat, SMS)	— 36 kr/20 kr*
SL Zonbiljett A (spärr)	44 kr/28 kr*
SL Reskassebiljett zon A	25 kr/15 kr

*Jfr med aktuellt pris på enstaka biljetter på Djurgårdslinjen - 45 kr/30 kr

Sjötrafikenheter
Trafik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Hamntrafiken hade år 2013 cirka 52,5 mkr i intäkter. Av detta stod SL för ca 24 mkr genom det avtal mellan SL och Waxholmsbolaget som reglerar att SL:s periodbiljetter gäller i hamntrafiken.

Resterande 28,5 mkr erhöles från försäljning av enstaka biljetter (användandet av Waxholmsbolagets periodbiljett liksom övriga typer av kort är försumbart).

Intäkterna beräknas minska delvis till följd av att många resenärer redan har giltiga zon- eller reskassebiljetter vid ankomst till bryggan. Vid Allmänna Gränd och Skeppsholmen uppskattas cirka 10 % av resenärerna redan ha en giltig SL zon- eller reskassebiljett när de ska åka med Djurgårdsfärjan (utöver de som åker med periodbiljett). Vid Slussen uppskattas ca 50 % av resenärerna ha en giltig zon- eller reskassebiljett. Detta motsvarar ca 30 % av det totala antalet resenärer och utifrån antagandet ovan skulle konsekvensen bli ett intäktsbortfall om ca 8 mkr/år.

Av den återstående intäkten om 20 mkr väntas ytterligare intäktsbortfall som ett resultat av att biljettpriset sjunker i förhållande till dagens taxa. Utifrån antagandet att fördelningen mellan antalet resenärer, som betalar i terminalen respektive i automaten eller med reskassa, motsvarar fördelningen i SL-trafiken skulle detta resultera i ett intäktsbortfall på ca 35 %, d v s ca 7 mkr/år.

Den sammantagna intäkten från försäljning i anslutning till Djurgårdsfärjan uppskattas således uppgå till ca 13,5 mkr/år (exkl. SL:s ersättning om ca 24 mkr). Det totala intäktsbortfallet uppskattas till ca 15 mkr/år. Intäktsbortfallet föreslås kompenseras genom en ökning av landstingsbidraget till trafiknämnden med motsvarande belopp.

Utöver ovan nämnda ekonomiska konsekvenser finns även ett antagande om att en resandeökning är att vänta på grund av att trafiken blir tillgänglig för samtliga av SL:s resenärer. Eventuella merkostnader som kan tänkas uppstå på grund av behovet att utöka trafiken omfattas inte av ovanstående kostnadsberäkning.

Införande

SL Access infördes redan 2011 som biljettsystem i terminalerna. I samband med att nuvarande Cale-automater byts ut till SL Access-automater ökar förutsättningarna för att införa SL-taxa i Hamntrafiken inom en snar framtid. När installationer av SL Access-automater finns på plats vid samtliga bryggor är tillgängligheten till biljetter tillräckligt god för att ta bort ombordförsäljningen (som idag sker i ett annat biljettsystem). Installationer av SL Access-automater pågår under våren och sommaren 2014.

Sjötrafikenheter
Trafik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anders Lindström
Förvaltningschef

Kristina Boström
Biträdande avdelningschef